

בוקט אוכל גזר

הרעננות וחדוות המשחק של חברי החוג לתאטרון באוניברסיטה העברית מצליחים להצחיק את הצופים בשני קטעים של בוקט - למרות שהם עוסקים בפעולות האנושיות השגרתיות שבחינו

חברי החוג לתאטרון ב"מגדל דוד", "כל אחד משחק את עצמו"

התאטרון כמיפגש בין שחקן לקהל מנחה אותי בכל מה שאני עושה. אני לא רואה תפקידים, אלא מסגרות ש" צריך למלא באישיותם של שחקנים".

וכך, במשך חודשיים של חזרות, ישבו היא ותלמידיה במגדל-דוד, למדו בעליפה את התפילה והמציאו לצידה מין "אנטי-תפילה", הדומה לסיפור שיש לו פירושים כמו תלמודיים או קבליים, שיהיו סימולטאניים לדברים. הפירושים הורכבו כמובן מאסוציאציות אישיות של המשתתפים, שנאמרו בי קול רם, ולזה נבנה במקביל קטע של מונולוגים. אלה נאמרו לפני התפילה, כשמטרת כולם היתה להראות כי התפילה לא תמיד מובנת מאליה, ול-אדם המודרני יכולות להיות לא מעט שאלות ותהיות בקשר אליה במובנים שונים.

"במהלך העבודה היו לנו הרבה שיחות ודימונים בכל פעם סביב נושא אחר", מספרת מיכל גוברין. "אבל לא היה בהם מגמה של חינוכיות, אם כי העבודה המרוכזת והאיפוק שנדרש מן השחקנים שהופיעו במחזה של בוקט העניק להם חינוך כללי למשחק".

בניגוד למקובל, העבודה על היצגה היוותה לגבי הסטודנטים חוויה גדולה יותר מאשר ההופעה עצמה. כולם שמחו לחזור בשנה הבאה אל ספסלי הלימוד ולהמשיך ללמוד תיאטרון, אוריה, אך הפעם, עם ניסיון אישי "על הטיב".

נאוה בלוק
צילומים: זום 77

הבמאית מרסל גוברין

"התאטרון המערבי נוצר מהתרחבות הנוצרית", מסבירה מיכל גוברין, שביימה את הוואריאציות. "אם אנחנו רוצים לעשות משהו, צריך לי-נסות להוציא את זה מהפולחן שלנו".

השאיפה לעשות תיאטרון שהוא לא קונבנציונאלי, או כפי שהיא מכנה אותו "הגבול בין תיאטרון לתפילה", נמצאה מתאימה לעבודה עם סטודנטיים. מיכל סבורה, שעם שחקנים מקצועיים לא היתה מצליחה להגיע ל-תוצאות הרצויות. בגלל שהם היו באים להפקה עם דעות קדומות על מה ש-צריך להיות תיאטרון.

נקודת המוצא שלה עם השחקנים הירוקים היתה, שאף אחד אינו משחק תפקיד בהצגה, אלא פשוט משחק את עצמו. "הדרך הטובה לעשות את זה היתה לפתוח את האנשים ולתת להם להתבטא כאשר הרעיון הכללי מנחה אותי לעשות את הקמפוזיציה בין הדברים" אומרת גוברין. "הרעיון של

שקים קרועים, נעליים בלוינות, חלי-פה ישנה וכובע של איש מונחים על ארבע הבמות המקיפות את מרתפו של מגדל דוד בירושלים.

קהל הסקרנים שהתאסף שם, כדי לצפות ב"וואריאציות על בוקט", הפיקת החוג לתאטרון של האוניברסיטה העברית, מרוכז באופן מוזר ב-אמצע החדר.

האורות כבים וארבעה זרקורים מאירים על התפאורה הבנאלית. אך לפתע מגיחות מתוך השקים ארבע דמויות לבושות לבן, ששערן מוצמד לרקות בגרבי ניילון.

ארבע הדמויות מביטות קדימה ב-פחד. מוציאות מכיסן צלוחית גלולות, בולעות אותן, נועלות נעליים ולוב-שות את החליפה. אחר-כך הן חוב-שות את הכובע ומוציאות מכיסן גזר, אוכלות גזר, יורקות אותו ומתחילות לסחוב את השק שממנו יצאו - לצאת לעבודה. כעבור מספר דקות הן חוזרות, מתפשטות, חולצות נעליים, מריידות את הכובע, מסדרות בערימה את הבגדים, מתפללות - ונכנסות בחזרה לשק, לישון.

במערכה השנייה מגיחות ארבע דמויות אחרות מארבעה שקים אחרים, ומביטות סביב במבט אופטימי. גם הן מתלבשות, בולעות גלולות ו-אוכלות גזר. גם הן מתפשטות ל-סוף, מתפללות והולכות לישון. כמו כולם.

בשני הקטעים "נשימה" ו"מערכה ללא מילים מספר 2" מאת בוקט, מת-אמצים הסטודנטים, תלמידי החוג ל-תולדות התאטרון שלא שיחקו מעור-לם, להיות מכוערים ואפורים. אך הי-רעננות וחדוות המשחק שלהם, מצי-ליחה לעבור הלאה, ולהצחיק, למרות שזהו עוד מחזה של בוקט על הפעו-לות האנושיות השגרתיות והמתמש-כות בחיינו.

כשהאורות כבים, מתבקש הקהל לעלות אל מגדל דוד. ההליכה למע-לה דומה לעליה לרגל. שוב מתייש-בים, הפעם על רצפת המגדל. האורות כבר כבויים, ורק גרות מאירים על דמויות לבנות, הלבושות הפעם כ-י כוהני-מקדש, המדקלמים תפילת שתי-רית.

ואז, בין התפילות, נשמע פתאום טכסט ישראלי, טבול במילים צבריות טיפוסיות של שית עם אלהים, המי-ציל אל הצופה החילוני משיעמום ו-מכניס ליקיצה הזאת גם קצת דראמה.

"אתה יודע שקשה לי להקריב" - קוראת סטודנטית אחת לאלוהים.

"למה, למה עשית לי את זה?" - זועק, מתחנן, סטודנט אחר בין תפי-לה לתפילה.

"תן לי לעבוד אותך" - מתפללת סטודנטית אחרת תוך ריקוד ותפילה עם טלית ברוח הנושבת על המגדל.